Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul central (Judecător: Dinu Brașoveanu)
Dosarul nr.2a-353/26 (2-25*****5466-03-2a-19032026)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil și de contencios administrativ
D E C I Z I E

28 mai 2026 mun. Bălţi

Completul de judecată în componența:
Preşedintele ședinței, judecător Stanislav Grosu
Judecătorii Mariana Sajin, Alina Țihonschi
Grefier Cristina Svaracevschi

examinând în ședință judiciară publică apelul declarat de avocatul Guțu Tatiana în interesele lui Chihai Andrian și apelul declarat de avocatul Prisacari Eugeniu în interesele Chihai Alina împotriva hotărârii Judecătoriei Soroca, sediul central din 08 decembrie 2025, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată formulată de Chihai Alina prin intermediul avocatului Eugeniu Prisacari în contradictoriu cu Chihai Andrian cu privire la modificarea pensiei de întreținere și încasarea a cheltuielilor de judecată

a c o n s t a t a t:

Pretențiile reclamantului:

La 24.07.2025 avocatul Prisacari Eugeniu reprezentând interesele Alinei Chihai, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Chihai Andrian cu privire la modificarea pensiei de întreținere.

În motivarea cererii a indicat că, Chihai Alina este impusă de situaţia de a înainta cerere de chemare în judecată către Chihai Andrian privind modificarea pensiei de întreținere pentru copiii minori ***** a.n, ***** şi ***** a.n. *****, deoarece nevoile financiare pentru întreținerea copiilor sunt tot mai mari.

Precizează că, anterior prin Hotărârea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 25 octombrie 2023 s-a dispus încasarea de la pârâtul Chihai Andrian pensia pentru întreţinerea a copiilor minori *****, în mărime de 1500 lei lunar şi pentru *****, în mărime de 1500 lei lunar, începând cu data adresării în judecată - 14.09.2023 până la atingerea vârstei majoratului.

Astfel indică că, dat fiind faptul că în perioada anilor 2023-2025 s-a devalorizat considerabil puterea economică a leului moldovenesc şi s-au majorat cheltuielile de consum pentru fiicele minore, iar suma de 1500 lei pentru fiecare

copil minor nu este suficientă pentru acoperirea cheltuielilor de întreținere reale, şi necesare pentru buna creştere, dezvoltare a *****minore se impune necesitatea ajustării sumei pensiei de întreţinere a copiilor minori la cheltuielile reale.

Susține că, având în vedere creşterea vertiginoasă a preţurilor la produsele de primă necesitate cuprinse în coşul de consum al minorului precum produse alimentare, de igienă, haine, încălţăminte, rechizite, jocuri intelectuale, medicamente sau alte cheltuieli imprevizibile, nivelul inflaţiei, dar şi faptul că minorii, între timp, au crescut, intrând într-o altă categorie de vârstă de ***** ani şi respectiv *****, cheltuielile suportate de către reclamantă în legătură cu diferite activităţi extraşcolare ale *****, datele oficiale privind **minimul de existență** anual pentru minori în vârstă de ***** ani, care este în continuă creștere de la un an la altul, ținând cont de faptul că reclamanta Chihai Alina le oferă un trai copiilor minori ***** şi ***** peste minimul stabilit de către stat, solicită modificarea prin majorare a cuantumului pensiei pentru întreținerea copiilor minori de la 1500 lei/lunar pentru fiecare copil la suma de 5000 lei pentru fiecare copil minor, or ar păstra nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Suplimentar invocă că potrivit datelor din cadrul Biroului de date statistice din Moldova, salariul mediu lunar prognozat pe economie 2025 a fost aprobat în mărime de 14 567,5 de lei.

Relevă că, pârâtul înregistrează restanțe la plata pensiei de întreținere a copiilor minori, acest fapt fiind probat prin hotărârea din 17.02.2025 prin care s-a dispus stabilirii restanţei la pensia de întreţinere pentru copii minori în sumă de 5*****00 lei conform înscrisului eliberat din cadrul dosarului de executare.

Mai mult ca atât, specifică că minorele *****, şi *****, sunt eleve în *****, în clasa a *****, crescute şi educate doar de mama, în urma abandonului tatălui, care este implicată totalmente în educarea şi crearea stării de bine a copiilor săi, fapt probat prin înscrisul din data de 18.07.2025, eliberat de către Directorul liceului Teoretic „*****” din mun. Soroca, director *****.

Astfel, consideră că, având în vedere raționamentele invocate și ținând cont de faptul că la stabilirea cuantumului pensiei de întreţinere urmează să se ia în considerare vârsta copilului, necesităţile minorului la această vârstă, dar şi faptul că copilul minor permanent locuieşte cu mama, astfel celei din urmă îi revine o sarcină mai grea şi mai oneroasă în raport cu sarcina pârâtului, or, întreţinerea cotidiană a copilului minor este o necesitate şi implică mult mai multe cheltuieli. Or, obligaţia de întreţinere se referă la traiul de zi cu zi al copilului, ce include cheltuielile şi grija faţă de hrană, îmbrăcăminte, medicamente, analize, grădiniță/şcoală, sporturi, hobbyuri etc., părinți fiind obligați să participe la această întreținere și să poarte în comun această grijă de copil, iar întreținerea presupune și multă muncă fizică necuantificată în bani.

Totodată, părintele are îndatorirea să contribuie la întreţinerea copilului său într-un cuantum corespunzător necesităţilor copilului, obligaţie ce îl impune să desfășoare activitate de muncă, cât şi să opteze pentru locuri de muncă cu condiţii salariale mai avantajoase, astfel încât să asigure copiilor un nivel de trai adecvat şi suficient pentru dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală şi socială. Astfel, în cazul dat, instanţa urmează să verifica dacă mărimea pensiei de întreţinere stabilită prin hotărârea judecătorească din 25 octombrie 2023 asigură respectarea interesului superior al copilului până în momentul actual.

Sub acest aspect, atenționează că schimbarea categoriei de vârste şi diferența dintre anii comparați demonstrează o creștere semnificativă a cheltuielilor suportate de către mamă pentru întreținerea *****minore ceea ce afectează în mod direct starea materială a reclamantei.

In asemenea condiții, susține că nivelul de protecție financiară al copilului a scăzut indirect, iar aspect ce afectează semnificativ interesul superior al copilului.

De asemenea, invocă că și înscrisul eliberat de către SA „Red-Nord Soroca” cu privire la istoria de plată a facturilor la lumină, achitate de către Chihai Alina în perioada de 01.01.2020-31.07.2025 și înscrisul eliberat de către SA „Moldova Gaz” asupra istoriei de plată a facturilor la lumină, achitate de către Chihai Alina începând cu luna august 2017 până în iulie 2025, evidențiază faptul că doar mama copiilor minori, Chihai Alina își asumă obligațiile de plată a facturilor pentru serviciile comunale.

Totodată, menționează că extrasul de cont asupra contului bancar pe numele lui Chihai Alina, care este contul său de salariu, denotă faptul că venitul salarial al acesteia se foloseşte exclusiv pentru cumpărături casnice, în vederea întreținerii *****minore şi buna dezvoltare a acestora, însă salariul acesteia fiind prea mic pentru întreţinerea *****iar neplata de către tatăl copiilor a pensiei alimentare şi aşa foarte redusă, creează un factor economic defavorabil pentru creşterea şi educare a *****minore, motiv pentru care s-a înaintat acțiunea privind majorarea cuantumului pensiei de întreţinere pentru fiicele minore, care solicită modificarea cuantumului pensiei de întreţinere a copiilor minori *****, a.n. ***** și ***** a.n. *****, datorată de către Chihai Andrian în beneficiul lui Chihai Alina, prin stabilirea unei sume fixe majorate, în valoare de 5000,00 lei pentru fiecare copil lunar până la atingerea majoratului din data înregistrării acţiunii în instanţa de judecată, precum și încasarea tuturor cheltuielilor de judecată.

Poziția primei instanțe:

Prin hotărârea Judecătoriei Soroca, sediul central din 08 decembrie 2025, cererea de chemare în judecată depusă de Alina Chihai prin intermediul avocatului

Eugeniu Prisacari în contradictoriu cu Andrian Chihai, cu privire la modificarea pensiei de întreținere, s-a admis parțial.

S-a modificat cuantumul pensiei de întreținere și s-a încasat de la Andrian Chihai în beneficiul Alinei Chihai pensie de întreţinere pentru fiica *****, în sumă bănească fixă de 2500,00 (două mii cinci sute) lei, și pentru fiica *****, pensie de întreținere în sumă bănească fixă de 2500,00 (două mii cinci sute) lei, începând cu 24 iulie 2025, şi până la atingerea vârstei majoratului copiilor.

S-a încasat de la Andrian Chihai în beneficiul Alinei Chihai cheltuielile de judecată compuse din taxa achitată avocatului pentru servicii de asistență juridică, în cuantumul rezonabil acceptat de instanță, în sumă de 8000,00(opt mii) lei.

S-a încasat de la Andrian Chihai în contul statului, taxa de stat în sumă de 3000,00 (trei mii) lei. În rest, acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Solicitarea apelantului:

Invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărârii Judecătoriei Soroca, sediul central din 08.12.2025 atât Chihai Andrian, reprezentat de avocatul Guțu Tatiana cât și Chihai Alina, reprezentată de avocatul Prisacari Eugeniu, cu respectarea termenului de declarare a apelului de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii prevăzut de art. 362 alin. (1) Codul de procedură civilă, a contestat-o cu apel.

Astfel, prin apelul înaintat la 11 decembrie 2025 de către Chihai Adrian a solicitat casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri în partea încasării cheltuielilor de asistență juridică cu încasarea acestora proporțional solicitărilor admise și încasarea corespunzătoare a cheltuielilor de asistență juridică suportată de partea pârâtă(f.d.153).

Prin apelul nemotivat înaintat la 12.12.2025, Chihai Alina, reprezentată de avocatul Prisacari Eugeniu a solicitat casarea integrală a hotărârii instanței de fond, emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată depusă de către Chihai Alina către Chihai Andrian și anume să fie încasată suma de 5000 lei lunar cu titlu de pensie de întreținere a copilului minor ***** și pentru fiica ***** suma de 5000 lei, inclusiv admiterea solicitării de încasare a sumei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică(f.d.154-155).

Ulterior, în termenul acordat de instanța de apel prin încheierea judecătoriei Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord din 30.03.2026, la 09.04.2026 Chihai Andrian, prin intermediul avocatului Guțu Tatiana a înaintat apel motivat prin care a susținut aceiași solicitare invocată în apelul nemotivat(f.d.174-176).

La 21.04.20256 apelanta Chihai Alina, reprezentată de avocatul Prisacari Eugeniu a înaintat apelul cu respectarea cu prevederilor art.364, 365 Cod de

procedură civilă, prin care a a susținut aceiași poziție de casare integrală a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată de către Chihai Alina să fie admisă integral (f.d.179-189).

Argumentele părților:

Poziția apelantului Chihai Andrian:

Consideră hotărârea instanţei de fond, drept una ilegală şi nefondată, în partea distribuirii cheltuielilor de judecată, deorece, până la înaintatrea acțiunii în instanța de judecată, au existat discuții telefonice cu reprezentantul reclamantei, avocatul Prisacari Eugeniu. Chihai Andrian, a propus de bun acord, majorarea pensiei la cuantumul de 2000 lei lunar pentru fiecare copil, dar oferta a fost respinsă.

Suplimentar, prin cererea din 01.12.2025, reprezentantul reclamantei, Prisacari Eugeniu, a solicitat instanței încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantei a sumei de 30.586 lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică. Astfel, la aceiași dată, reprezentantul părţii reclamante a prezentat trei bonuri de plată în confirmarea cheltuielilor invocate, respectiv bonul din 24.06.2025, în care nu este specificat unitatea în care a fost încasat cuantumul de 19720, nu este indicată valoarea nominală a sumei, la 30.06.2025 prin care s-a încasat cuantumul de 9866 lei şi din 27.*****.2025, pentru suma de *****00 lei, în total s-a pretins suma de 30586 lei care în opinia apelantului este exagerat de mare, nerezonabilă şi contrară practicii stabilite pentru astfel de categorii de cauze.

Mai mult ca atât, indică că până la depunerea cererii în instanţa de judecată Chihai Andrian a invocat, că este de acord cu o majorare pensiei de întreținere până la cuant,mul de 2500 lei pentru fiecare copil, fapt atestat de asemenea de către partea reclamantă, poziție care a fost susținută și în ședința de judecată, iar instanța de judecată a modificat hotărârea inițială anume în acest cuantum de 2500 lei pentru fiecare copil.

Astfel, sumele pretinse pentru asistența juridică urmau a fi încasate proporțional pretențiilor admise și instanța urma să le aprecieze reieșind din complexitatea cauzei, rezonabilitatea acestora și necesitatea achitării lor în cuantumul prezentat de parte.

Prin urmare, făcând trimitere la prevederile art. 96 alin. (1)-(11) Cod de Procedură Civilă, indică că instanța urma să ţină cont și de practica Curţii Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea și caracterul lor rezonabil.

Suplimentar indică că, avocatul Prisacari Eugeniu a prezentat bonuri de plată, însă nu a prezentat un borderou sau calcul desfășurat a sumei solicitate drept

onorariu, nu a indicat acțiunile efectuate în calitate de avocat în vederea acordării asistenței juridice, precum și timpul cheltuit pentru efectuarea acestor acțiuni.

Astfel, reieșind din dovezile prezentate de către avocatul reclamantei în cumul cu materialele cauzei, instanța a considerat ca fiind necesară compensarea parțială a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 8000,00 lei ca fiind o sumă reală, necesară și rezonabilă ca mărime în raport cu actele/acțiunile efectuate de avocat în cauza dată considerând suma solicitată de 30586, 00 lei pentru servicii avocaționale ca fiind una exagerată. Cu toate acestea, apelantul nu este de acord nici cu această sumă, or pârâtul/apelant la fel a suportat cheltuieli de asistență juridică asupra cărora instanța nu s-a expus. Conform contractului de asistență juridică între CA "Guțu Tatiana" și Chihai Andrian a a suportat cheltuieli în mărime de 5000, 00 lei, cheltuieli care suportate de client în legătură cu acordarea de către avocat a asistenţei juridice la apărarea drepturilor şi intereselor lui legitime în cauza dată urmează a fi compensate integral și proporțional cerințelor admise (respinse) de partea adversă. Astfel, consideră neproporțională și suma de 8000,00 lei încasată de către instanța de judecată din contul pârâtului în contul reclamantului cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Menționează că, avocatul pârâtului a studiat materialele cauzei pentru întocmirea referinței, a consultat pârâtul și până în prezent îi acordă asistență juridică și consultații după necesitate, a asistat pârâtul, s-a deplasat la ședințele de judecată aferente prezentei cauze civile. La fel activitățile de redactare materială a cererilor aferente litigiului și de formulare de concluzii în fața completului de judecată sunt adiacente unui efort intelectiv și psihologic depus și de către avocatul pârâtului.

În drept își întemeiază apelul potrivit prevederilor art. 94 Cod de procedură civilă, a prevederilor art. 63 din Legea cu privire la avocatură nr.1260 din 19.07.2002.

Poziția apelantei Chihai Alina:

Invocând dezacordul cu hotărârea contestată, indică că nu este de acord și o consideră adoptată cu încălcarea normelor de drept material și procedural deoarece:

Intimatul Chihai Andrian nu a dat curs la încercarea apelantei Chihai Alina în vederea soluționării litigiului pe cale extrajudiciară, cu privire la modul de contribuire la întreținerea copiilor minori comuni, motiv pentru care a intervenit necesitatea de a înainta cererea de chemare în judecată cu privire la modificarea pensiei de întreținere pentru copiii minori comuni.

Consideră că instanța nu a dat apreciere faptului că, minorele mereu au locuit cu mama sa Chihai Alina și sunt în totalitate la întreținerea mamei. Or, obligația de întreținere se referă la traiul de zi cu zi a copiilor, incluzând cheltuielile și grija față

de hrană, îmbrăcăminte, medicamente, analize, grădiniță/școală, sporturi, hobbyuri etc., părinții fiind obligați să participe la această întreținere și să poarte în comun această grijă pentru fiecare copil, iar întreținerea presupune și multă muncă fizică necuantificabilă în bani.

Accentuează că, la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere instanța de judecată urmează să asigure cu prioritate necesitățile copiilor minori, ținând cont de vârsta copiilor, faptul, că copiii necesită îngrijire continuă, iar mama ***** suportă cheltuieli pentru satisfacerea nevoilor materiale ale acestora.

La fel, susține că deși instanța a constatat prin hotărârea emisă că pensia de întreținere actuală, în mărime de 1500 lei lunar, nu acoperă necesitățile curente ale copiilor, având în vedere creșterea vertiginoasă a prețurilor la produsele de primă necesitate, nivelul inflației, dar și faptul că minorii, între timp, au crescut, intrând într-o altă categorie de vârstă de ***** ani și respectiv *****, în mod contradictoriu și nejustificat, nu a dispus o majorare suficientă și proporțională a pensiei de întreținere, care să reflecte în mod real constatările făcute, suma majorată și stipulată în hotărâre fiind a câte 2500 lei lunar pentru fiecare fiică, care nu este suficientă și proporțională în raport cu cuantumul minimului de existență anual stabilit de Biroul Național de Statstică pentru minori în vârstă de 7 – 17 ani, orașe mari, anul 2023 și anul 2024.

La fel, subliniază că, deși instanța reține o creștere cu 4,07% a minimului de existență pentru un copil iar potrivit art. 76 alin (2): Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrîndu-se, dacă este posibil, *nivelul anterior de asigurare materială a copilului.* În acest sens, suma de 5000 lei pentru fiecare copil minor era cea care *ar fi păstrat nivelul anterior de asigurare materială a copilului.*

Astfel, apreciază că instanța, în mod vădit contradictoriu, a stabilit pensia de întreținere în cuantum de doar 2500 lei lunar pentru fiecare minor, fără a corela aceste repere obiective cu suma efectiv acordată, ignorând diferența semnificativă dintre nivelul recunoscut și cuantumul stabilit, precum și necesitatea reală de a asigura un nivel de întreținere apropiat celui anterior. Totodată, relevă că instanța de judecată este în drept să ia în calcul toate circumstanțele care sunt prezentate de către părți și care se află într-o legătură strânsă cu obligația părinților de a-și întreține copiii, precum faptul că pârâtul înregistrează datorii la plata pensiei de întreținere, situația școlară a *****, vârsta copilului, necesitățile minorului la această vârstă, dar și faptul că copiii minori permanent locuiesc cu mama, în mod nejustificat, nu a conferit acestor circumstanțe relevanța juridică necesară la stabilirea cuantumului pensiei, deși acestea impuneau, în mod firesc, stabilirea unei obligații de întreținere reale și adecvate, capabile să acopere efectiv nevoile

copiilor și să asigure continuitatea procesului educațional, ceea ce evidențiază o inconsecvență între constatările instanței și soluția pronunțată.

În consecință remarcă că, instanța a reținut în mod expres criteriile esențiale de stabilire a pensiei de întreținere, aceasta, în mod contradictoriu, nu a transpus aceste constatări în cuantumul efectiv stabilit, care nu reflectă complexitatea și mărimea cheltuielilor recunoscute, ceea ce evidențiază o disociere evidentă între considerentele reținute și soluția pronunțată, în sensul că raționamentul juridic expus nu își găsește corespondent real în dispozitivul hotărârii.

Reiterează că deși din probele administrate rezultă fără echivoc că venitul salarial al mamei este utilizat exclusiv pentru acoperirea cheltuielilor gospodărești și întreținerea minorilor, inclusiv plata serviciilor comunale și a necesităților curente, instanța, în mod nejustificat, nu a conferit acestor împrejurări consecințele juridice corespunzătoare, limitându-se la o simplă constatare formală, fără a dispune măsuri reale de echilibrare a sarcinii de întreținere între părinți, ceea ce conduce la menținerea unei situații economice vădit defavorabile pentru creșterea și dezvoltarea copiilor și evidențiază o inconsecvență între situația de fapt reținută și soluția adoptată.

De asemenea, invocă dezacordul cu afirmația intimatului, expusă în referința din 13.*****.2025, cu privire la faptul că minimul de existență pentru copii, conform BNS urma a fi calculat pentru copii care locuiesc în sate, dar nu orașe, pe care o consideră neîntemeiată, întrucât necesitățile reale ale minorilor nu pot fi reduse la un criteriu formal al domiciliului, ci trebuie apreciate în raport cu mediul efectiv în care acestea își desfășoară viața cotidiană și activitățile esențiale, inclusiv procesul educațional. Or, fiind eleve ale *****, instituție care este situată în mediul urban, cheltuielile aferente școlarizării, deplasării, rechizitelor, activităților educaționale și integrării sociale sunt specifice mediului urban, indiferent de domiciliul formal, motiv pentru care raportarea la minimul de existență stabilit pentru orașe este pe deplin justificată și corespunde situației reale.

Apreciază drept eronată concluzia instanței cu referire la faptul că solicitarea de 5000 lei lunar pentru întreținerea copilului minor este o povară exagerată pentru Chihai Andrian, or instanța trebuia să rețină nu doar partea materială a intimatului, care cu rea credință se eschivează de la majorarea pensiei de întreținere pentru copiii săi minori, dar și dorința acestuia de minimizare a pensiei de întreținere.

Contrar poziției pârâtului/apelant, indică asupra faptului că apelanta a administrat un probatoriu pertinent și concludent, care atestă implicarea constantă a acesteia, împreună cu fiicele sale, în diverse activități educaționale, extra curriculare și de dezvoltare, reflectând astfel în mod concret nivelul real al cheltuielilor necesare pentru creșterea și formarea minorilor, probe care, în mod

nejustificat, nu au fost valorificate corespunzător de către instanță la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere.

În drept, apelantul a făcut referire la prevederile art. 1***** din Codul familiei, art. 27 alin. (2) din Convenția Internațională cu privire la drepturile copilului nr. 52 din 20 noiembrie 1989, art. 8 din C.E.D.O., art. 18 alin. (1) din Legea privind drepturile copilului, în art. 3 alin. (1) și (3), art. 18 alin. (1) a Convenției Internaționale nr. 1989 din 20.11.1989 cu privire la Drepturile Copilului, adoptată de Adoptarea generală a Națiunilor Unite la 20 noiembrie 1989, Hotărârea Parlamentului nr. 408-XII din 12.12.1990, Declarația drepturilor copilului din 1959, art. 58 alin. (1), art. 74 alin. (1), art. 75 alin. (1) și (2) și art. 76 alin. (1) Codul Familiei, Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova privind practica judiciară de soluționare de către instanțele judecătorești a cauzelor referitoare la încasarea pensiei de întreținere pentru copii şi alţi membri ai familiei nr. 4 din 15.04.2013, Recomandării Curţii Supreme de Justiție nr.92 din 19 septembrie 2016 cu privire la examinarea de către instanțele de judecată a litigiilor ce au ca obiect stabilirea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor prin prisma art.76 din Codul familiei.

În concluzie indică că, instanța a realizat o apreciere incertă și inconsecventă a cauzei, întrucât, deși a reținut ca fiind dovedite circumstanțele invocate de apelantă, nu le-a conferit consecințele juridice corespunzătoare, pronunțând un dispozitiv care nu răspunde în mod efectiv necesităților reale ale minorilor și nu satisface interesul superior al acestora.

Prin urmare indică că la caz, se impune modificarea hotărârii în sensul stabilirii unei pensii de întreținere într-un cuantum real, adecvat și proporțional cu necesitățile *****, care să asigure în mod efectiv protejarea interesului superior al acestora.

Cu referire la compensarea cheltuielilor de asistență juridică indică că la caz se constată caracterul real al cheltuielilor de asistență juridică, condiție obligatorie prevăzută de către art. 96 alin. (1) Cod de Procedură Civilă și din interpretarea CEDO, datorită faptului că într-adevăr a fost încheiat un contract de asistență juridică și Chihai Alina, a achitat pentru reprezentarea în prezenta acțiune. Cu privire la *caracterul necesar* al cheltuielilor de asistență juridică, prevăzut de art. 96 alin. (1) Cod de Procedură Civilă, menționează că apelanta, Chihai Alina, nu are posibilitatea de a participa la examinarea prezentei cauze din motiv că problemele de drept și de fapt abordate în prezenta cauză necesită cunoștințe speciale și pregătire profesională corespunzătoare. Totodată relevă că apelanta nu are posibilitatea reală de a se prezenta în instanța de judecată, fiind astfel necesară intervenția avocatului, la fel, intervenirea avocatului în prezentul proces este strict necesară pentru a asigura respectarea drepturilor apelantei, în special pentru a

proteja drepturile și interesele superioare ale copiilor minori. Subliniază că reclamanta/apelantă a încercat soluționarea litigiului pe cale amiabilă însă pârâtul a manifestat indiferență, fapt care a impus apelanta să depună o acțiune în instanța de judecată și să suporte cheltuielile de asistență juridică menționate supra, or, altă cale legală de a-și apăra drepturile și interesele sale și a copiilor minori la moment nu există.

Cu privire la *caracterul rezonabil* al cheltuielilor de asistență juridică, prevăzut de art. 96 Cod de Procedură Civilă, menționează faptul că: avocatul a studiat materialele cauzei pentru întocmirea cererii de chemare în judecată, a consulat apelanta și până în prezent îi acordă asistență juridică și consultații după necesitate. La fel activitățile de redactare materială a cererilor aferente litigiului și de formulare de concluzii în fața completului de judecată, sunt adiacente unui efort intelectiv si psihologic depus de către avocat, iar acest fapt presupune studierea minuțioasă a legislației aplicabile litigiului și a probelor acumulate împreună cu studierea circumstanțelor de fapt al raportului material litigios. Prin urmare solicită încasarea din contul apelantului Chihai Andrian în beneficiul lui Chihai Alina a cheltuielilor de asistență juridică suportate în cuantumul indicat în acțiunea înaintată.

Poziția părților în ședința de judecată:

În ședința de judecată a instanței de apel s-a prezentat apelanta Chihai Alina care a susținut pe deplin apelul declarat și a solicitat admiterea acestuia pe motivele de fapt și de drept invocate, casarea hotărârii instanței de fond, emiterea unei noi hotărâri prin care a admite integral cererea de chemare în judecată înaintată de Chihai Alina către Chihai Andriean cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori comuni în sumă de 5000 lei lunar, pentru fiecare copil cu încasarea din contul pârâtului a cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu litiul dat.

Suplimentar a invocat, că activează în calitate de felcer de urgență cu un salariu de 18.000-20.000 lei în dependență de serviciile executate. Indică că, cu Chihai Andrian locuiesc separat de aproximativ trei ani de zile, împreună au locuit ***** de zile dintre care 6 în locuința părinților și doi ani de când au trecut în casa personală. Specifică că, pe parcursul a acestor ani Chihai Andrian era plecat în Moscova unde lucra în domeniul construcției, iar ea era acasă singură, însă nici atunci pârâtul nu contribuia în măsura necesară la creșterea și educarea copiilor deoarece, în Moscova avea o altă familie pe care o întreținea, iar toate cheltuielile erau suportate din salariu sau din indemnizația socială și ajutorul acordat de către părinți.

La fel în ședința de judecată a instanței de apel s-a prezentat reprezentantul apelantei Chihai Alina, avocatul Cotruța Sergiu care, la fel a susținut pe deplin cererea de apel declarată împotriva hotărârii instanței de fond, pe motiv că prima instanță nu a apreciat corect aspectul ce ține de cuantumul pensiei de întreținere și cererea de apel se referă anume în la acest aspect. Totodată a indicat că prin cererea de apel a fost formulată pretenția privind cheltuielile de asistență juridică, care de către prima instanță a fost admisă parțial, deși în acest sens au prezentate bonurile în vederea încasării cheltuielilor de asistență juridică care sunt reale, necesare, echitabile, rezonabile ca mărime și în acest sens solicită să fie compensate în mărimea lor integrală.

Avocatul apelantului Chihai Andrian, avocatul Guțu Tatiana în ședința instanei de apel a indicat că susține apelul declarat în interesele lui Chihai Andrian, pe motivele de fapt și de drept invocate, a solicitat admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond în latura contestată, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă încasarea cheltuielilor de asistență juridică suportate de către Chihai Andrian în prezenta cauză.

Cu privire la apelul declarat de Chihai Alina în vederea majorării cheltuielilor în suma cerută inițial, consideră că sunt exagerat de mari și vor pune partea în imposibilitatea executării acestei hotărâri. Menționează că suma de 2500 lei per copil la momentul actual este reală, posibilă spre achitare de către clientul său.

A mai invocat, că Chihai Andrian locuiește și activează în Federația Rusă, iar din declarațiile acestuia, menționează că ultimul nu are un loc permanent de lucru.

În ședința instanței de apel nu s-a prezentat apelantul Chihai Andrian, fiind citată legal, în ședința instanței de apel nu s-a prezentat, nu au solicitat amânarea sau examinarea cauzei în lipsa sa.

Reieșind din prevederile art. 379 alin. (1) Codul de procedură civilă, neprezentarea în ședința de judecată a apelantului sau intimatului, a reprezentanților acestora, precum și a unui alt participant la proces, citat legal despre locul, data și ora ședinței, nu împiedică judecarea apelului. Instanța însă este în drept să amâne ședința dacă va constata că neprezentarea este motivată.

În circumstanțele expuse, instanța de apel constatând că procedura de citare legală a fost respectată, a dispus examinarea cauzei în lipsa părților ce nu s-au prezentat.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces, a materialelor din dosar și a normei legale relevante speței, Colegiul consideră necesar de a admite apelul, din considerentele ce urmează.

Colegiul civil reţine că dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunțat la 08 decembrie 2025, iar apelurile au fost declarat la 11.12.2025 de către Chihai Andrian reprezentat de avocatul Tatuana Guțu și respectiv la 12.12.2025, de către Chihai Alina, reprezentată de avocatul Prisacari Eugeniu, prin urmare apelurile sunt declarate în termenul legal stipulat la art.362 Cod procedură civilă.

Conform art.385 lit. b) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să modifice hotărârea primei instanţe.

Potrivit art. 373 Codul de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepția cazurilor când consimte și când hotărârea este atacată și de alți participanți la proces.

În conformitate cu prevederile art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

La articolul 241 alin. (5) Cod de procedură civilă, se stipulează că, în motivare se indică circumstanțele cauzei, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța. Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, conchisă și fermă, să aibă putere de convingere. Această dispoziție legală a fost adoptată în scopul de a asigura o bună administrare a justiției, de a întări încrederea justițiabililor în hotărârile judecătorești și de a da posibilitatea instanțelor superioare să-și exercite controlul judecătoresc.

Suplimentar, Colegiul remarcă că hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei și care au

fost verificate în ședința de judecată multilateral, complet și au fost elucidate probele privind circumstanțele constatate ale cauzei.

Concluziile privind circumstanțele de fapt ale cauzei se motivează în hotărâre prin probele enumerate în art. 117 Cod de procedură civilă, iar în conformitate cu art. 118 alin. (5) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească (judecătorul) este în drept să propună părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.

În conformitate cu prevederile art. 121 Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Articolul 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii. În conformitate cu prevederile art. 118 al-le (1) - (3) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Partea care nu a exercitat pe deplin obligația de a dovedi anumite fapte este în drept să înainteze instanței judecătorești un demers prin care solicită audierea părții adverse în privința acestor fapte dacă solicitarea nu se referă la circumstanțele pe care instanța le consideră dovedite.

Circumstanțele care au importantă pentru soluționarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În corespundere cu art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și jurisprudența CEDO, instanțele de judecată sunt obligate să motiveze hotărârile sale, care vor trebui să conțină circumstanțele cauzei constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile referitor la admiterea sau respingerea acțiunii, alte chestiuni ce au fost soluționate în cadrul judecării pricinii, legea materială și/sau procedurală aplicată în cadrul judecării pricinii, argumentele instanței în caz de respingere a unor probe prezentate de participanți etc.

Conform art. 373 alin. (3), (5), (6) Cod de procedură civilă, în cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță. (5) Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. (6) Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepția cazurilor când consimte și când hotărârea este atacată și de alți participanți la proces.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar invocate de părți și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Or, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor instanței de apel, ultima are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare.

În cadrul examinării cauzei, Colegiul Civil a constatat cu certitudine că, Chihai Alina și Chihai Andrian au fost în relații de căsătorie. În timpul căsătoriei s-au născut copiii minori *****, născută la ***** și *****, născută la ***** (f.d.9-*****).

Prin hotărârea Judecătoriei Soroca, sediul central din 25.0*****.2023, s-a dispus desfacerea căsătoriei dintre Chihai Alina și Chihai Andrian, s-a stabilit domiciliul copiilor minori cu mama Chihai Alina, fiind încasată pensia de întreținere a copiilor minori în sumă bănească fixă, în mărime de 1500 lunar, pentru fiecare dintre copii, începând cu data de 14.09.2023 și până la atingerea vârstei majoratului de către copii./f.d.11, verso/.

Ulterior la 24.07.2025 avocatul Prisacari Eugeniu în interesele Alinei Chihai, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Chihai Andrian cu privire la modificarea pensiei de întreținere (f.d.1-6).

După cum s-a reținut supra prin hotărârea Judecătoriei Soroca, sediul central din 08 decembrie 2025, cererea de chemare în judecată depusă de Alina Chihai cu privire la modificarea pensiei de întreținere, s-a admis parțial.

Invocând netemeinicia hotărârii instanței de fond, apelantul Chihai Andrian, reprezentat de avocatul Guțu Tatiana a contestat-o cu apel la 11.12.2025./f.d153, 175-176/

Astfel, după cum rezultă din conținutul cererii de apel declarate, apelantul Chihai Andrian invocă drept temei de casare a hotărârii, faptul că, instanța de fond în mod eronat a ajuns la concluzia de încasa din contul său în beneficiul Alinei Chihai cheltuielile de asistență juridică în mărime de 8000 lei, deoarece pârâtul la fel a suportat cheltuieli de asistență juridică asupra cărora instanța nu s-a expus, iar

suma invocată de către reclamantă cu titlu de cheltuieli de asistență juridică în cuantum de 30586 lei cât și cuantumul admis de către instanța de fond în mărime de 8000 lei, dispusă spre încasare în beneficiul reclamantei/apelante din contul său este neproporțională, nu este reală, necesară și rezonabilă.

Ilegală și neîntemeiată a fost considerată hotărârea Judecătoriei Soroca, sediul central din 08.12.2025 și de către Chihai Alina, care a contestat-o cu apel la data 12.12.2025 prin intermediul avocatului Prisacari Eugeniu, menționând că solicită modificarea cuantumului pensiei de întreținere de la 1500 lei- la 5000 lei lunar, pentru fiecare copil, indicând în acest sens, că cuantumul pensiei de întreținere dispus spre încasare de către instanța de fond în mărime de 2500 lei pentru fiecare copil nu acoperă necesitățile curente a copiilor pentru asigurarea creșterii și dezvoltării armonioase a acestora, și că doar suma de 5000 lei pentru fiecare copil minor ar păstra nivelul anterior de asigurare materială a copiilor. Cu referire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică indică că consideră suma de 8000 lei încasată de la Chihai Andrian în beneficiul apelantei Chihai Alina una disproporțională care nu corespunde volumului de lucru efectuat, aportul avocatului și regulilor de rezonabilitate.

Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În speță, Colegiul civil consideră justă soluția instanței, care la modificarea cuantumului pensiei pentru întreținerea copiilor minori, a reținut corect ce ține de obligația legală a părâtului în virtutea calității sale de părinte, să acorde copiilor săi împreună cu reclamanta o susținere materială încât să ofere copiilor condiții adecvate de existență, astfel, s-a considerat necesar și rațional de a modifica cuantumul pensiei de întreținere încasat prin hotărârea Judecătoriei Soroca, sediul central din 25.*****.2023 și pe viitor de a încasa de la pârâtul/apelant, în beneficiul reclamantei/apelante, pensie pentru întreținerea copilului minor *****, a.n. ***** și *****, a.n.*****, în sumă bănească fixă în mărime de 2500 lei lunar, până la atingerea majoratului de către copii.

De altfel, Colegiul civil relevă că, suma dispusă spre încasare de către prima instanță pentru întreținerea copiilor minori în cuantum de 2500 lei, pentru fiecare copil este una reală, legală și rezonabilă.

Astfel, în contextul pretenției privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, Colegiul judiciar reține că, de dreptul de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreținere pot beneficia în egală măsură ambii părinți în dependență de starea materială și familială a acestora, dânșii fiind responsabili în mod solidar de dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a

copilului în unison cu principiile fundamentatele consfințite în legislația națională și cea internațională.

Pentru valorificarea dreptului de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreținere, părintele nu urmează să probeze în mod cumulativ atât schimbarea stării materiale, cât și a celei familiale, fiind suficientă în acest sens întrunirea a cel puțin uneia din aceste ipoteze, însă schimbarea situațiilor specificate nu trebuie să fie formală, ci esențială, sarcina respectivă aparținând în exclusivitate instanței competente să o examineze.

Întru respectarea dezideratelor descrise mai sus, urmează să se țină cont de principiul interesului superior al copilului consacrat la art. 9 din Convenția cu privire la drepturile copilului la care Republica Moldova este parte, de menținerea echilibrului drepturilor copiilor al ambilor părinți care nu se află în relații de căsătorie precum și de proporționalitatea cuantumului pensiei de întreținere pentru fiecare copil în parte.

Mai mult ca atât, modificarea (micșorarea sau majorarea) cuantumului pensiei de întreținere nu trebuie să favorizeze interesele unui copil în detrimentul altuia, mărimea acesteia trebuie să fie una rezonabilă și echitabilă, determinată în exclusivitate de instanța de judecată a cărei discreție decizională nu trebuie să depășească cadrul legal pertinent.

La caz, instanța de apel consideră oportun de a reitera în prezenta speță prevederile art. 46 din Codul Familiei, care statuează că, drepturile și obligațiile reciproce ale părinților și copiilor rezultă din proveniența copiilor, atestată în modul stabilit de lege.

Potrivit art. 58 alin. (1) Cod Familiei, părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat. Plus la aceasta, potrivit art. 74 alin. 1 Codul familiei, părinții sunt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material.

Art.74 Codul familiei stipulează că părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare.

Conform art. 75 alin. (1) și (2) Codul familiei, pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii şi 1/2 – pentru 3 şi mai mulţi copii. Cuantumul cotelor stabilite la alin.(1) poate fi micşorat sau majorat de

instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanţe importante.

În conformitate cu prevederile art. 76 din Codul familie, în cazurile când părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art. 75. Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

În acest sens, conform art. 18 alin. (1) din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994, ambii părinți, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia.

Art. 18 alin.(1) al Convenției internaționale din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, statuează că statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului.

Conform art.97 Codul familiei, în lipsa unui acord referitor la întreţinere, membrii familiei menţionaţi la art.74-91 pot porni în instanţa judecătorească o acţiune privind încasarea pensiei respective, chiar şi în cazul când aceasta se plătește benevol.

Astfel, răspunderea pentru creșterea copiilor și asigurarea dezvoltării acestora le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice de interesul superior al copilului.

Din dispozițiile legale citate supra, rezultă cert că ambii părinți, în egală măsură, au obligația de a compensa cheltuielile pentru întreținerea copilului său minor.

Ținând cont de cadrul normativ precitat în materia drepturilor și obligațiilor părinților și copiilor, având în vedere că ambii părinți au obligația să întrețină material copiii minori, predominant fiind interesul suprem al copilului, Colegiul

civil notează că prima instanţă corect a apreciat necesitatea modificării prin majorare a pensiei de întreținere a copiilor minori ***** și ***** ținând cont de toate circumstanțele importante ale cauzei, și de faptul că, sarcina de întreținere a copilului minor este pusă pe seama ambilor părinți în măsură egală, și nu poate fi acceptată obligarea doar a reclamantei/intimate să întrețină integral necesitățile copiilor, ceea ar constitui o povară exagerată.

Aici Colegiul reiterează că, ambilor părinți le revine obligația de întreținere a copiilor săi minori, în scopul legitim de asigurare a unui suport material suficient dezvoltării armonioase a copiilor, în cazul în care părinții divorțează sau nu mai duc viață comună, iar obligația de întreținere a unui copil nu presupune doar realizarea unor anumite cheltuieli bănești, implicând diverse alte obligații și activități subsecvente.

La stabilirea cuantumului pensiei de întreținere, instanța urmează să țină cont în primul rând de dreptul copilului de a beneficia de o întreținere corespunzătoare, precum și de interesele acestuia. La examinarea cauzei, ce vizează copii minori, instanţa este ţinută de respectarea principiului care consacră interesul superior al copilului, însă, în acelaşi timp, instanţa judecătorească este ţinută de respectarea principiului egalităţii în drepturi a părţilor, în special în raporturile de familie, şi principiul legalității actelor de dispoziţie emise pe marginea cauzelor deferite judecăţii.

Potrivit art. *****8 alin. (1) din Codul familiei, *(1) Cuantumul pensiei de întreținere stabilite de instanța judecătorească într-o sumă bănească fixă constituie cel puțin 50% din valoarea mediei anuale a minimului de existență calculată pentru categoria de populație corespunzătoare pentru anul precedent de către Biroul Național de Statistică.*

Potrivit practicii judiciare unificate în cazul litigiilor privind încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, se va lua în considerare, ca circumstanță stabilită, informaţia prezentată de Biroul Naţional de Statistică despre valoarea minimului de existenţă pentru un copil.

Reieșind din actele cauzei, copiii minori ***** și *****, la momentul înaintării acțiunii, aveau vârsta de ***** și respectiv ***** și locuiesc împreună cu mama lor în *****

La capitolul dat, Completul judiciar menționează că prima instanță la determinarea cuantumului pensiei de întreținere a ținut cont și de informația eliberată de Biroul Național de Statistică cu privire la valoarea medie anuală pe țară a minimului de existență pentru un copil, cu vârstă de la 7-17 ani, pentru anul 2025, conform căreia minimul de existență constituie 3448,70 lei. (https://statbank.statistica.md/PxWeb/pxweb/ro/30%20Statistica%20sociala/30%2

0Statistica%20sociala__04%20NIV__NIV050/NIV050090.px/table/tableViewLayout2/?rxid=b2ff27d7-0b96-43c9-934b-42e1a2a9a774).

Din analiza datelor statistice privind minimul de existență, este evident că cuantumul valorii minimului de existență pentru un copil este în permanentă creștere de la o perioadă la alta, ceea ce raportat la speță, implică cheltuieli mai mari pentru asigurarea nivelului minim pentru întreținerea copiilor. Din acest motiv, completul de judecată al Curții de Apel Nord apreciază că Chihai Alina este îndreptățită de a înainta acțiunea cu privire la modificarea în sensul majorării a cuantumului pensiei pentru întreținerea copiilor minori.

Totodată instanța de apel menționează că, întreținerea copilului nu poate fi redusă doar la minimul necesar, deoarece copii au nu doar pentru nevoile biologice imediate dar și nevoi psiho-emoționale, de dezvoltare și sociale esențiale pentru o creștere armonioasă. Cu atât mai mult că potrivit declarațiile reclamantei/apelante se reține că copii minori frecventează diverse activități extra-curriculare care sunt considerate componente esențiale în educația modernă a unui copil, care la fel necesită suportarea unor cheltuieli suplimentare de către părinți.

Conform art. 1***** Codul Familiei, în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părți s-a schimbat, instanța judecătorească, luând în considerare și alte circumstanțe importante ale părților, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreținere sau să-l scutească pe debitorul întreținerii de plata acesteia.

Se reține că starea materială reprezintă situația social-economică a persoanei (părinte), determinantă pentru întreținerea unei vieți decente pasibile stabilirii în rezultatul identificării tuturor bunurilor imobile și mobile deținute în proprietate, a veniturilor obținute din activități generatoare de profit, precum și a factorilor ce influențează nemijlocit aspectul economic al persoanei (ex. capacitatea de muncă, studiile etc).

Starea familială definește conjunctura și relațiile persoanei (părintelui) în interiorul comunității umane în care coabitează, întemeiate prin căsătorie sau izvorâtă din rudenie, cum ar fi numărul copiilor și persoanelor aflate la întreținere.

Sintagma „alte circumstanțe importante” extinde sfera de aplicare a art. 75 din Codul familiei pentru ipotezele nereglementate de lege, însă, care, se pot ivi în cadrul examinării unor litigii de acest gen, lăsând o marjă de apreciere instanței de judecată din perspectiva unor factori care nu se încadrează în condițiile reliefate supra (ex. chestiuni de ordin medical).

Din materialul probator administrat și potrivit declarațiilor părților date în ședința de judecată se atestă faptul că pârâtul/apelant a recunoscut parțial acțiunea în ce privește cuantumul pensiei pentru întreținerea copiilor, locuiește și activează în Federația Rusă, iar la moment nu are un loc permanent de muncă.

Mai mult ca atât, în situația din speță pârâtul/intimat Chihai Andrian dispune de capacitate de muncă, iar copiii minori ***** și ***** sunt în plină etapă de creștere și educație. Respectiv, cheltuielile aferente (alimente, îmbrăcăminte, servicii medicale și extracurriculare) au o tendință constantă de creștere, iar părintele are îndatorirea să contribuie la întreținerea copilului său, să desfășoare activitatea de muncă întru a asigura copilului un nivel de trai adecvat și suficient pentru dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală și socială. Corespunzător, aceasta este obligat să întreprindă toate acțiunile necesare în vederea îndeplinirii obligațiilor sale părintești.

Astfel potrivit apelului declarat, apelanta Chihai Alina, reprezentată de avocatul Prisacari Eugeniu, consideră oportună și solicită modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori prin majorarea la cuantumul de 5000 lei lunar pentru fiecare copil minor, ținând cont și de faptul că de la separare părților, toate cheltuielile pentru serviciile comunale și întreținerea locuinței, potrivit extrasului din contul bancar pe numele reclamantei/apelante și înscrisurile eliberate de către SA ”Red-Nord Soroca” și SA ”MoldovaGaz” cu privire la istoria de plată a facturilor ce confirmă faptul că aceste cheltuieli sunt suportate exclusiv de către reclamanta/apelantă.

În acest sens, instanța de apel reiterează că, normele de drept stabilesc că răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine ambilor părinți, care trebuie să se conducă înainte de orice de interesul superior al copilului, deoarece oricărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viață suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală și socială, iar părinților care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

Totodată, instanța atestă că cheltuielile personale și datoriile care îi aparțin exclusiv unui părinte (întreținerea locuinței, utilitățile casnice, creditele bancare) sunt considerate obligații financiare proprii. Ele nu pot fi incluse la categoria *„cheltuieli de întreținere pentru copiii minori”*. Or, conform jurisprudenței, cheltuielile pentru creșterea minorilor trebuie să vizeze exclusiv necesitățile directe și specifice ale acestora, cum ar fi: alimentația și îmbrăcămintea adecvate vârstei. educația: rechizite, taxe școlare sau activități extracurriculare, serviciile medicale: consultații, tratamente sau medicamente.

Astfel, Colegiul civil conchide că, nu pot fi reținute argumentele apelantei Chihai Alina deoarece efortul unuia dintre părinți de a asigura locuința și a achita serviciile comunale nu exclude și nici nu poate fi dedus pentru a majorarea cuantumul legal al pensiei de întreținere.

În circumstanțele expuse, Colegiul Civil luând în considerare, că pensia de întreținere se determină ținând cont de mijloacele materiale ale ambilor părinți, dar și de necesitățile copilului, acestea din urmă crescând odată cu vârsta, dezvoltarea și integrarea socială, Colegiul consideră corectă și întemeiată concluzia instanței de fond de majorare a pensiei de întreținere de la suma 1500 lei stabilită prin hotărârea Judecătoriei Soroca, sediul central din 25.*****.2023 la suma de 2500,00 lei lunar, în scopul asigurării unui standard adecvat de viață pentru copii, sumă care este recunoscută de către pârâtul/apelant ca neîmpovărătoare pentru el, dar și care corespundere cu ½ din minimul necesar pentru întreținerea unui copil minor, or tata copiilor urmează să achite pensia de întreținere de rând cu mama copiilor minori.

În consecință, Colegiul Civil reține că, prima instanță a ținut cont de starea materială a ambilor părinți, condițiile de trai, atitudinea față de copil, a studiat situația creată și în virtutea legislației naționale, cât și dispozițiilor internaționale enunțate, a emis o hotărâre întemeiată și legală, fiind respectat dreptul copilului la un nivel de viață adecvat corespunzător dezvoltării fizice, intelectuale, spirituale și sociale.

Astfel, instanța de apel conchide că, apelanta Chihai Alina nu a invocat nici un argument plauzibil în vederea justificării ilegalității hotărârii instanței de fond în aspectul dat, iar cele invocate în apel nu aduc critice relevante hotărârii adoptate și nu servesc temei de casare a acesteia în sensul solicitat.

Prin urmare, Colegiul consideră că, prima instanță a aplicat corect normele materiale și procedurale, reieșind din natura raportului juridic, ce constă în modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, ce urmează a fi achitată lunar din veniturile obținute de părinte.

În consecință, Colegiul Civil reține că, prima instanță a ținut cont de starea materială a ambilor părinți, condițiile de trai, atitudinea față de copii, a studiat situația creată și în virtutea legislației naționale, cât și dispozițiilor internaționale enunțate, a emis o hotărâre întemeiată și legală, fiind respectat dreptul copiilor la un nivel de viață adecvat corespunzător dezvoltării fizice, intelectuale, spirituale și sociale.

Cu referire la aspectul contestat al hotărârii prin prisma dezacordului apelanților Chihai Andrian și Chihai Alina privind încasarea în folosul Alinei Chihai a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 8000 lei, Colegiul civil consideră necesar respinge apelurile declarate atât de Chihai Andrian care consideră că acest cuantum al cheltuielilor de asistență juridică este unul exagerat, deoarece el în calitate de pârât, la fel a suportat cheltuieli de asistență juridică în legătură cu litigiul intentat împotriva sa, asupra cărora instanța de fond nu s-a expus, cât și apelul declarat de către Chihai Alina care consideră că

cheltuielile de asistență juridică suportate și invocate de către ultima sunt reale, necesare și rezonabile șu urmează a fi încasate din contul lui Chihai Andrian în volum deplin, din următoarele motive:

În conformitate cu art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

În temeiul art.96 alin.(1) și (11) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Conform materialelor cauzei civile apelanta/reclamantă a fost reprezentată în judecată atât în prima instanță, cât și în instanța de apel de avocatul Prisacari Eugeniu, fapt confirmat prin mandatul avocațial seria/nr. nr. 2193254 din 23.06.2025 (f.d. 113). Ordinele de plată seria/nr DAA 70851577 din 24.06.2025 (f.d. 140), DAA 70851592 din 30.06.2025 (f.d. 141), și DAA 70851755 din 27.*****.2025 confirmă suportarea de către Chihai Alina a cheltuielilor pentru serviciile juridice acordate de avocatul Prisacari Eugeniu în instanța de fond, în suma de 30586 lei.

Practica Curţii Europene a Drepturilor Omului referitoare la cheltuielile de asistență juridică relevă că, cheltuielile pentru asistența juridică urmează să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime. Pentru determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, urmează să pornească de la criteriile ce țin de: complexitatea cauzei, noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate în speță, aportul avocatului la soluționarea cauzei, timpul și munca depusă de avocat, aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistență, faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare, rezultatul obținut, restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei, natura și durata relației dintre avocat și client, experiența, reputația și abilitatea avocatului, justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză, suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză, alți factori la discreția instanței.

Pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistența juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime.

Din normele de drept citate supra, rezultă în mod cert că, pentru dispune încasării cheltuielilor de asistență juridică, urmează să fie întrunite cumulativ condițiile:

- să fie solicitate spre încasare de către partea care a avut câștig de cauză, pretenția cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată fiind o pretenție subsecventă, are caracter compensator pentru partea care a avut câștig de cauză;
- cheltuielile judiciare sunt legate nemijlocit de cauză în care ele au fost efectuate;
- să fie reale, necesare și rezonabile.

Pct. 16 și 17 din Recomandarea sus-menționată, prevede că, pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată, copia de pe facturile de strictă evidenţă, emisă pentru clienţi-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislaţie, listă detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi timpului aferent acestora (cu tarifului orar).

De rând cu înscrisurile necesare a fi prezentate de către partea ce pretinde compensarea cheltuielilor de asistenţă juridică, pentru determinarea cuantumului compensaţiei acordate, instanţa de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ţine cont de: complexitatea cauzei; noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speţă; aportul avocatului la soluţionarea cauzei; timpul şi munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistenţa (cunoştinţe tehnice speciale, cunoaşterea profundă a unor reglementări de profil, cunoaşterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienţi specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obţinut; restricţiile de timp impuse de client şi de circumstanţele cauzei; natura si durata relaţiei dintre avocat și client; experienţa, reputaţia şi abilitatea avocatului; justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obţinute în cauză; alţi factori, la discreţia instanţei.

În contextul dispozițiilor legale enunțate și al pretenției formulate de reclamanta Chihai Alina privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică suportate în cadrul examinării prezentei cauze civile, în cuantum de 30.586 lei, confirmate prin bonul de plată anexat la dosar, Colegiul civil reține că, având în vedere admiterea parțială a cererii de chemare în judecată, prin modificarea cuantumului pensiei de întreținere datorate copiilor minori,

reclamanta este, în principiu, îndreptățită la compensarea cheltuielilor de asistență juridică, în condițiile art. 96 din Codul de procedură civilă.

Totodată, Colegiul civil constată că suma solicitată cu titlu de cheltuieli de asistență juridică nu poate fi compensată integral. Astfel, cheltuielile pretinse în cuantum de 30.586 lei nu sunt susținute printr-un act de evaluare a timpului de lucru al avocatului Prisacari Eugeniu, întocmit în conformitate cu prevederile legale și care să permită verificarea volumului și naturii activităților desfășurate în prezenta cauză.

De asemenea, la aprecierea caracterului rezonabil al cheltuielilor, Colegiul civil are în vedere gradul redus de complexitate al litigiului, durata examinării cauzei, precum și împrejurarea că pârâtul a recunoscut acțiunea în parte, circumstanțe care au determinat diminuarea volumului activității procesuale desfășurate de reprezentantul reclamantei.

În aceste condiții, Colegiul civil apreciază ca fiind legală și întemeiată concluzia instanței de fond privind compensarea parțială a cheltuielilor de asistență juridică, prin încasarea de la Chihai Andrian în beneficiul Chihai Alina a sumei de 8.000 lei.

Completul de judecată reiterează că reducerea onorariului avocațial reprezintă o măsură excepțională, justificată numai în situația în care cuantumul acestuia este vădit disproporționat în raport cu valoarea, complexitatea cauzei, volumul și natura activității efectiv prestate de avocat. Or, în speță, asemenea împrejurări au fost în mod justificat reținute de instanța de fond.

Prin urmare, deși cheltuielile de asistență juridică au fost efectiv suportate și au fost necesare pentru apărarea drepturilor reclamantei, acestea nu întrunesc, în integralitatea cuantumului solicitat, condiția caracterului rezonabil prevăzută de art. 96 alin. (1) din Codul de procedură civilă. În consecință, Colegiul civil concluzionează că instanța de fond a redus în mod justificat cuantumul acestora la suma de 8.000 lei, soluția adoptată fiind legală, întemeiată și neexistând temeiuri pentru modificarea acesteia.

Adițional, Colegiul civil apreciază ca neîntemeiate argumentele apelantului Chihai Andrian referitoare la încasarea cheltuielilor de asistență juridică suportate de acesta în prezenta cauză.

În conformitate cu prevederile art. 96 din Codul de procedură civilă, partea care a pierdut procesul este obligată, la cererea părții care a avut câștig de cauză, să compenseze cheltuielile de judecată, inclusiv cele aferente asistenței juridice, în măsura în care acestea sunt reale, necesare și rezonabile.

Din materialele cauzei rezultă că atât în fața primei instanțe, cât și în fața instanței de apel, apelantul/pârât Chihai Andrian a fost reprezentat de avocatul

Guțu Tatiana, în temeiul mandatului avocațial seria MA nr. 2131318 din 12.*****.2025, iar pentru serviciile juridice prestate a achitat suma de 5.000 lei, fapt confirmat prin bonul de plată seria QL nr. 71725. Colegiul civil constată că aceste cheltuieli sunt dovedite și întrunesc exigențele de a fi reale, necesare și rezonabile.

Cu toate acestea, împrejurarea că apelantul a suportat cheltuieli de asistență juridică nu este, prin ea însăși, suficientă pentru a justifica compensarea acestora de către partea adversă. Dreptul la compensarea cheltuielilor de judecată aparține, potrivit art. 96 din Codul de procedură civilă, exclusiv părții care a avut câștig de cauză, iar obligația de compensare incumbă părții care a pierdut procesul.

În consecință, Colegiul civil reține că apelantul Chihai Andrian, fiind partea care a pierdut procesul, nu este îndreptățit să solicite obligarea intimatei Chihai Alina la compensarea cheltuielilor de asistență juridică suportate de acesta.

Totodată, nu pot fi primite nici argumentele apelantului potrivit cărora instanța de fond nu urma să dispună compensarea cheltuielilor de asistență juridică în favoarea reclamantei, pe motiv că ambele părți au fost asistate de avocați. Simplul fapt că fiecare parte a beneficiat de asistență juridică nu constituie un impediment pentru aplicarea dispozițiilor art. 96 din Codul de procedură civilă. Criteriul determinant pentru compensarea cheltuielilor de asistență juridică îl constituie soluția pronunțată asupra fondului litigiului, precum și caracterul real, necesar și rezonabil al cheltuielilor solicitate.

Prin urmare, întrucât apelantul Chihai Andrian este partea care a pierdut procesul, iar reclamanta Chihai Alina este partea care a avut câștig de cauză, pretenția apelantului privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

Distinct de cele enunţate, Colegiul civil şi de contencios administrativ ajunge la concluzia de a respinge atât apelul declarat de Chihai Alina, prin intermediul avocatului Prisacari Eugeniu cât și apelul declarat de către Chihai Andrian, reprezentat de avocatul Guțu Tatiana.

Suplimentar instanța de apel conchide că, deoarece prima instanță just a ajuns la concluzia de a admite parțial acțiunea înaintată de Chihai Alina, prin hotărârea contestată just s-a dispus și încasarea taxei de stat din contul pârâtului în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 3000 lei, reieșind din prevederile art. 98 alin. (1) Cod de procedură civilă, potrivit căruia cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanța judecătorească, precum și taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporțional părții admise din acțiune, dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Față de cele ce preced, Colegiul Civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord, ținând cont de faptul că, hotărârea Judecătoriei Soroca, sediul central din 08 decembrie 2025 este legală, iar motivele invocate de către apelanți sunt irelevante și neîntemeiate, ajunge la concluzia de a respinge apelurile și a menține hotărârea primei instanțe.

Conducându-se de prevederile art.385 lit.a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, -

decide:

Se respinge apelul declarat de avocatul Guțu Tatiana în interesele lui Chihai Andrian și apelul declarat de avocatul Prisacari Eugeniu în interesele Chihai Alina împotriva hotărârii Judecătoriei Soroca, sediul central din 08 decembrie 2025.

Se menține hotărârea Judecătoriei Soroca, sediul central din 08 decembrie 2025, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată formulată de Chihai Alina prin intermediul avocatului Eugeniu Prisacari în contradictoriu cu Chihai Andrian cu privire la modificarea pensiei de întreținere și încasarea a cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Preşedintele ședinței, judecător Stanislav Grosu

Judecătorii Mariana Sajin Alina Țihonschi